

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 36.

V Ljubljani, v soboto 14. februarja 1885.

Letnik XIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 13. februarja.

Državni zbor je danes postavil o bolnišnih blagajnicah za delavce v pretres izročil obrtniškemu odseku, potem pa se je nadaljevala razprava o pristojbinski postavi. Seja bo trajala dolgo, in vendar ne morem o njej dosti poročati, ker se govorov ne ume toliko, da bi mogel podati kratek posnetek, ampak človek v ta namen potrebuje stenografičnega zapisnika, ki ga pa dotični urad sestavi še le pozneje.

Prvi je danes govoril denarni minister Dunajevski, ki je krepko zagovarjal pristojbinsko postavu in zavračal pomisleke nasprotnikov, za njim pa je zoper postavu govoril dr. Menger. Jako pazljivo so vsi poslanci poslušali govor konservativnega nemškega kmeta Rufa, in levičarji so mu večkrat prav živahno pritrjevali z dobro-klici, zlasti na koncu, ko je stavil predlog, da naj se ta postavu zopet vrne odseku z naročilom, naj jo še enkrat predela, in sicer tako, da bode pristojbine za kmečke posestnike še bolj znižal, borzijanski davek pa povikšal, in da naj prej ko mogoče v posebni postavi predloži reči, ki jih obravnavajo §§ 1., 2., 3., 13., 14., 15.

Za njim je bila obravnava sklenjena in sta bila za glavna govornika izbrana Mauthner na levi, Bilinski na desni. Mauthner pa se je samo s par besedami odrezal, da mu ni treba govoriti, ker ima ta postavu že sama na sebi dovolj nasprotnikov. Bilinski pa je obširneje dokazoval, da postavu splošnje ne bode imela toliko slabih nasledkov, zlasti za kmečke prebivalce ne, kakor se trdi. Za njim bo govoril še poročevalec dr. Tališ, potem pa se bode glasovalo, in sicer najprej o predlogu poslanca Rufa, da naj se postavu še enkrat v pretres izroči obrtniškemu odseku. Za ta predlog bodo glasovali vsi levičarji, pa 15 udov Liechtensteinovega kluba; ako k njim pritisnejo še Coroninijevci, kar

bodo skoraj gotovo storili, potem bode Rufov predlog gotovo imel večino, in postavu gre zopet nazaj k finančnemu odseku, o katerem se ne vé, bode li iz njegovih rok še prišla nazaj v zbor ali ne. Prihodnja seja državnega zbora bo v četrtek 19. t. m. in večina poslancev bode porabila pustne dni, da pogleda, kaj in kako se kaj doma godi?

V današnji seji je odgovoril minister Taaffe tudi na interpelacijo zaradi živinske kuge, ki našim deželam žuga po bosenski živini. G. minister je rekel, da je bil samo nek mesar za poskušnjo še-stero glav prignat iz Bosne in da se vsa druga goved prodaja v vnanje dežele, da toraj strah pred zatrosenjem živinske kuge po bosenski živini ni opravičen.

Naši borzijani in pristojbinska postavu.

Včerajnji telegram o pristojbinski debati nam naznanja, da se bo načrt pristojbinske novele še nekoliko predelati moral, preden ga bo zbornica sprejela in odobrila. Posebno je poslanec Ruf zahteval, da naj se zberó paragrafi, ki zadevajo večje obdačenje borznih spekulacij, v posebno samostalno postavu, ktera naj se kolikor mogoče hitro predloži v potrjenje. Istina pravi čas, da skrajni čas, da se borzijancem naloži na njihov, če tudi dostikrat le dozdeven kapital davek in to visok davek, kterege se s tem morda kmetu nekaj iz ramen odvali.

Kakor znano, bo najnovejša postavu o pristojbinskem davku zadela kupčijo, obrtnijo in kmetijstvo. Nasprotniki njeni toraj svetujejo, naj se ta davek saj za kmetijstvo še zniža, zato pa borza obdači. In naši borzijani, naj večji avstrijski patrijoti, dokler brez davka svojevoljno ljudstvu žepe izpraznujejo, so zagnali krik in vik, da joj. Brž se zberejo ter odpošljejo deputacijo do finančnega ministra s prošnjo naj uboge borzijane, ki na dan, če ugoden veter

pihlja, po 10, 30, 50 in več tisoč zaslužijo, saj nikar ne obdači. Nj. eksceleuca minister Dunajewsky je doposlano prijazno sprejel, pa tudi takoj rekel, da jim stvarno ne more odgovarjati, ker reč se v državnem zboru še le obravnava in tudi tak predlog še ni stavljen, ki bi borzo silil poslanstvo k njemu pošiljati.

Glejte jih no, uboge borzijane s svojim vsakdanjim zaslužkom brez truda in dela! Revni obrtnik in njemu enak kmetič naj od vsake stopinje davek plačuje, borzijan pa tisoče v žep spravlja brez davka! Kaj takega zamore le judovska ali pojudena krščena duša tirjati.

Zakaj bi se borzijani odtegovali tudi še nadalje splošni državljanski dolžnosti, pod katero kmet že do smrti vtujen omaguje? Kakošna bi bila pač pravica, ko bi ta, kteremu se leto za letom pôt s curkom po obrazu cedi, od svojih bornih pridelkov moral plačevati, bogataš židovski pa, ki se v mehkih naslonjačih iz ene strani na drugo preklada, zlahtnodišče smodke puši in vse svoje delo edino le s škarkami odpravlja ter kupone striže, bi pa nič ne plačeval? Pravice ima tak človek navadno že tako več, ali si jih vsaj več prilastuje, kakor pa ubogi obrtnik, ki le z največim pritrgovanjem sebe in svoje preživi in ta bi nobenih dolžnost do države ne poznal! Če je bila kedaj ktera postavu na svojem mestu, bo ta gotovo, kajti segla bo v železne Wertheimovke po davek, ki se je do sedaj po krivici odtegal državi. Bog razsvetli visoko vlado ter jo stori močno, da borzijanom prav velik davek naloži. Če se znabiti borzijanski somenj malo skrči, naj se le, toliko boljše za ljudstvo.

Velehradská slavnost in prof. Budilovič.

Več kot leto dni se že pretresa po raznih slovanskih listih vprašanje, kako hočemo slaviti spomin sv. Metoda, svojega duševnega očeta, ki nam je

LISTEK.

Kaj človek skusi, ako peš na Dunaj gre.

(Dalje.)

Deseti dan.

Ko se v jutro zbudimo, nas že zvon vabi v cerkev. Bil je namreč praznik Marijinega vnebovzetja. V cerkvi smo zopet slišali splošno ljudsko petje in še mi smo se pridružili, a bolj piano, veličastnemu koru v nam znani: „Wir werfen“. Po končanem sv. opravilu se pripravimo za trpljenje, ki nas čaka „čez dan“; zato jaz urno požulim svojo redno kavo, in zdaj? — Zdaj pa v park in v cesarsko grajščino, ker smo zvedeli, da je slehernemu dovoljeno tudi notranje prostore te palače si ogledati.

Kmalu smo pri umetno napravljenem jezeru, ki obdaja grad; tu pozvonimo in „Charon“ pride ter nas prepelje na „uni svet!“ Ah! koliko lepega smo videli tukaj, znamenitega iz starodavnih časov — drage spominke cesarske rodovine! Ali — o tem ne smem govoriti; le nekaj družega bom povedal.

V prvo vstopimo v dvorano, v kateri smo videli Rimljane v njihovi vojni obleki; bili so krepki možaki in zraven njih še kaj nežni fantiči, in — vsi

v železni obleki. Tu sem videl vojaka — Rimljana z očmi, kakoršnega mi je v duhu kazal rimski pesnik. In? Kar mrgolelo je po meni, kar mrazilo me je, ko stojim pred vojakom z mečem v roki, češ: „Kaj! ko bi fant mahnil po meni, in — nikdar bi jaz več ne videl očetovega doma!“ — Kar nekako težko sem te oklepnike ogledoval in kar silil sem dalje v drugo dvorano; toda — tu sem moral lepo ubogati; bilo nas je namreč več; bilo je zraven nas še 16 potnikov, ki so govorili ogerski in sem ter tje kako besedo tudi nemški; in — po vnanjem soditi, so morali biti naši vrstniki dijaki.

Po dolgotrajnem ogledovanju nas oni domači spremljevalec popelje še v ječo. Precej pri vratih, na levi strani te ječe, sedi mož; vkleknjen je v težkih verigah in mlo čaka: „Kaj bode še čez-nj prišlo!“ Jaz sem bil tukaj zadnji; ravno stopim v ječo, a tega jetnika nisem še ogledal; hišni spremljevalec postoji pa zunaj pri vratih. Ima pa zunaj narejeno tako pripravo, po kateri se oni jetnik lahko premika. Ravno do tega jetnika sem stopil, kar — ta vzdigne roko in nogo, verige zarožljajo, jaz to ogledam in se toliko vstrašim, da sem v tem trenutku iz ječe skočil, (kar mi je mogoče bilo, ker sem bil zadnji), in — od zdaj sem le od daleč iz mostovža bolj na drobno ogledoval ubogega trpina. Oni hišnik, ki je

nas okoli vodil, se je pa jako sladko posmejal in se naprej smejal, ko je zapazil, da je pravi „kurji pot“ moje prestrašene kosti oblil. Še potem, ko smo odhajaje „bakšiš“ stiskali možu v roke, se je namuzal, ko jaz sežem po njegovi roki. Ne bilo bi škodovalo, ko bi se bil jaz z njegovimi lasmi — (onega jetnika namreč) — nekoliko pokadil! — toda, imel jih revež ni, kajti bil je mož iz lesa. Naj memogredé k boljšemu razumljenju nevesčim čast. bralcem povem, da cesarski grad Laksenburg je sestavljen v tistem zlogu, v kakoršnem so v srednjem veku zidali gradove in so v njih za upornike in hudodelnike tudi ječe imeli. In v taki ječi premišljuje tukaj leseni, pa vendar z obleko ogernjeni jetnik v verigah svojo osodo in — ljudi straši, kakor slamnati mož v prosu — vrabce. Toda, kakor sem povedal, vsaj meni je ta strah bil hujši in zdatniši, ko je vrabecem v prosu njihovi „strah“. Lahko rečem, da bi noben vrabec nikdar več ne frčal v prosu, ako bi se on njemu pripravljenega strahu toliko vstrašil, ko sem se jaz tega.

In? — In zdaj se poslovimo od tod ter nadaljujemo svojo pot proti Dunaju. Kako „štemano“ stopamo, kako hitimo! In zdaj! — smo na Dunaji! Zdaj stopa ona vojna — po slavnih Dunajskih ulicah; a zdaj je bolj mirna, ko oni prvi in peti večer na-

prizgal luč sv. vere in postavil s svojim bratom temelj našemu slovstvu. Zapadni Slovani smo se kmalo zedinili, da bo vsak rod sicer doma kolikor se dá slavnostno obhajal tisočletnico, poleg tega je pa bilo tudi določeno, da obiščejo zastopniki vseh zapadnih Slovanov, kolikor mogoče v velikem številu grob sv. Metoda, ki je na Velehradu. Ko je bil pri nas program po večem že določen, pa niso naši vzhodni bratje še nič storili. Po dolgem premolku so se oglasili Bolgari, da ostanejo doma in se oficijelno ne vdeležé Velehradske slavnosti, ker jim baje razkolniška ozkosrčnost to brani; o Srbih se še zdaj ne vé, kaj bodo storili, na Ruskem pa tudi še ni nič stalno določenega. Versko gibanje, ktereга opazujemo zadnji čas med pravoslavniimi brati in pa Velehradska slavnost, rodila sta tudi na Ruskem svoj sad. Ondotni narod se loči vedno bolj v dva dela, v zmerno stranko, ki se nagiba k zapadnim Slovanom pa tudi k Rimu, in pa v strogo pravoslavno stranko, ki noče o združenji nič slišati in meni, da je razkol edina rešitev za zapadne, kakor tudi vzhodne rodove. Vodja tega nespravljivega dela med ruskim narodom je Aksakov.

Ko je bilo treba, da tudi Rusi ktero spregovoré o Metodovi slavnosti, se je prvič nekoliko bolj pokazalo nasprotje med tema dvema strankama. Ko je bila že deseta ura, se oglasi Aksakov in nasvetuje svojim rojakom naj praznujejo tisočletnico doma, ne da bi se podali na Velehrad, od koder preti nevarnost razkolu. Oglasila se je pa tudi zmerna stranka, ki odločno zahteva, da praznujejo tudi Rusi spomin sv. Metoda v družbi drugih Slovanov na Velehradu, ker v tem slavnostnem trenutku morajo prenehati razlike v verskem prepričanju in od tod izvirajoča mržnja. Ktera stranka ima več zagovornikov, se ne vé, a to je gotovo, da se je v tem slučaju nagnila vlada bolj na Aksakovo stran, zastopniki vse-slovanske ideje (ne v političnem smislu) pa k zmerni stranki. Ko je prišla ta zadeva v razgovor v Petrograškem dobrodelnem društvu zmagal je nasvet, da se tudi Rusi podajo na Velehrad. V ta namen je bilo takoj odločenih nekoliko tisočev, ki se imajo porabiti za priprave, ktere zahteva popotovanje.

Menili smo, da je s tem stvar končana in da se bo naša želja, videti na Velehradu zbrane vse zastopnike vseh Slovanov vsaj večinoma spolnila. Ali tu prinesó česki listi z Ruskega poročilo, ki jih je kaj neprijetno iznenadilo in je gotovo nevšečno vsakemu pravemu Slovanu. Kako pa je to poročilo? Ob enajsti uri, ko ima biti že vse pripravljeno, naznani N. Budilovič, profesor na Varšavskem vseučilišču, da je prišel v svojih zgodovinskih študijah do prepričanja, da sv. Metod ni pokopan na Velehradu, ampak v Starem Mestu pri Ogerskem Gradišču, kjer je po njegovem mnenju tudi umrl. Dalje misli, da sv. Metod ni umrl 6. aprila, kakor trdi rimska cerkev, marveč 18. aprila. Posebno je pa vstregel Aksakovi stranki in vsem nespravljivim razkolnikom z apodiktčno trditvijo, da nista bila sv. Metod in Ciril nikakor duhovnika in aposteljna rimske cerkve, ampak razkolniške, Carigraske.

Dejal sem, da nas je zapadne Slovane ta

trditev v tako poznem trenutku iznenadila in nekako potrla. Potrla nas je, a ne zato, ker je učeni profesor svojo trditev, ki gotovo ni delo enega samega dné, toliko časa imel spravljeno in jo je še le zdaj naznanil, ko bi morala stvar že vsem jasna biti in vsi vednostni prepiri o osebi naših blagovestnikov končani.

Budilovičev korak ima pa lahko še pomenljiv nasledek, ki se morda ne bo spolnil, pa mogoč je vendar-le. Mogoče je, da se njegovo dokazovanje od nasprotnikov Velehradske slavnosti v to porabi, da se premnogo Rusov in sploh pravoslavnih, ki so sicer namenjeni romati h grobu sv. Metoda na Velehrad, s tem odvrne od svojega namena. To bi bilo tem lažje, ker je le malo časa za to, da bi se od naše strani Budilovičevi pomisleki z ozirom na osebo sv. Metoda vsestransko, temeljito in mirno ovrgli, ker tu je treba porabiti vse novejšé vire; no pa to se še zgodi in se je že zgodilo, glavna in najvažnejša stvar je pa ta, da se ne bo spis, ki ovrača Budilovičeve nazore, dovelj hitro in dovelj daleč razširil, posebno med Rusi ne, katerim je v prvi vrsti namenjen. Vzroki za to so razni, katerih pa ne mislim dalje razkladati, ker to bi me pre-daleč zapeljalo.

Z ozirom na to, da more Budilovičeva razprava Velehradski slavnosti škodovati, se je oglašil takoj mož, ki je kot slovanski zgodovinar obče znan in spoštovan, ter je temeljito dokazal, da je Varšavski profesor s svojo trditvijo na napačni poti, ktero mu bolj kaže pravoslavlje, razkol in sovražstvo do Rima, kakor pa nepristranski kažipot — zgodovina. Ta mož je Fr. S. Sasinek, rodom Slovak, ki slovi tako po preganjanji, ktereга je moral prestati od Madjarov vsled svoje ljubezni do zapuščene domovine, kakor tudi po svojih zgodovinskih razpravah. — Ker je vprašanje o naših blagovestnikih sploh zgodovinskega pomena, poleg tega pa posebno za nas vse Slovane silno važno in ker je vrli „Slovenec“ oni slovenski list, ki se med vsemi največ pečá s slovansko-cerkvenimi zadevami, upam, gosp. vrednik, da bote tudi temu spisu odločili potrebni prostor. Prepričan sem, da bo napravil ta Sasinkov odgovor ruskemu profesorju na „Slovenčeve“ bralce ravno tako dovoljen vtis, kakor ga je na mene. Če tudi je spis kratek, pa je vendar tako jasen, da se kmalu spozná, na kateri strani je resnica, ali na strani ruskega vseučeliškega profesorja, ali na strani slovaškega duhovnika-zgodovinarja.

„Nadjali smo se — piše slovaški zgodovinar — da stoji Velehradska slavnost na trdni podlagi, tako da se bomo z enim duhom, v enem času in na istem mestu videli vsi Slovani, ki smo prišli od vseh vetrov k grobu sv. Metoda na Velehrad: ali v „dvanajsti uri“ prinesó časniki nasprotno misel g. Budiloviča z Ruskega. Zeló obžalujem, da je g. Budilovič, ktereга poznam osebno kot jako učenega in spoštovanega moža, tako pozno dal svojo misel v presojo in še s tako samosvestjo, kakor da bi bilo njegovo mnenje vsestransko dokazano in na neovrgljivo podlago postavljeno.

Njegove glavne misli so: 1. sv. Ciril in Metod

sta bila duhovnika vzhodne in ne zapadne cerkve; 2. sv. Metod je umrl 18. aprila in ne 6. dné istega meseca; 3. sv. Metod je pokopan v Starem Mestu pri Ogerskem Gradišču in ne na sedanjem Velehradu.

Kar se tiče prvega, je to popolnoma prirojeno njegovemu pravoslavnemu veroizpovedanju in jaz spoštujem v njem gorečnost za vero, h kateri se priznava, gorečnost, ki je mnogim izmed naših na polučenjakom neznana in nerazumljiva. Vendar naj mi pa ne vzame za zló, ako pristavim njegovemu mnenju nektare opazke in protidokaze, v nadi, da morda sam opusti to svojo trditev. Tega ne pišem samo iz oportunitete, da bi Velehradske slavnosti ne motila nesloga in needinost, ampak tudi iz prepričanja: „Sapientis esse, mutare consilium in melius“ (da je naloga modrega, da svojo misel v boljšo spremeni).

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. februvarja.

Notranje dežele.

Konec šestletne dóbe državno-zborskega poslovanja postal je za **samoupravno stranko** bolj kritičen, kakor nam je to ljubo. Bati se je namreč in prav po pravici se nam je bati, da bomo zgubili dva moža, katerih bo naša stranka britko pogrešala. Prvi je grof Hohenwart, o katerem smo že v prejšnjih listih zadosti povedali; drugi je pa grof Clam-Martinic. Pet let zaporedoma bil je grof Clam poročevalec o budgetni razpravi, kar nikakor ni malenkost. Ta posel, kteremu se je z dušo in telesom žrtvoval, dal mu je opravljanje in dan in ga je tudi telesno jako oškodoval. Grof Clam delal je vstrajno, dokler je mogel. Sedaj so mu moči opešale in sam pravi, da je počitka potreben. Kdo mu ga ne bo privošil! Levičarji so to stvar takoj na svoje nakovalo vzeli in jo po svoje obdelovati začeli, dokler niso zvarili iz nje politične laži: Grof Clam gré, ker se mu je pristudila politika samoupravne stranke! To pač ni res! Grof Clam res gré ter je svoje poročilo odložil, ker so mu zdravniki to storiti nujno svetovali, ker so mu prijatelji prigovarjali zaradi bolehnosti. Občutljiva bo zguba, ki bo samoupravno stranko po odstopu grofa Clama zadela, pa upamo, da bode le začasna, dokler si zdravja ne okrepeá, med tem časom ga bo pa že kdo nadomestoval, saj med poslanci na desni ne manjka mož, ki so popolno sposobni stopiti na njegovo mesto. Težje se bo nadomestil grof Hohenwart, ali pa ga sploh ne bo mogoče nadomestiti, ker ne vemo za nikogar, da bi imel na kmetih in pri gospódi, da celó na cesarskem dvoru tolikanj zaupanja, kakor ga je imel grof Hohenwart po celem cesarstvu. Se celó v daljni Galiciji njegovo ime tako slovi, da so rekli: če bi ga na Kranjskem več ne volili v državni zbor, volili ga bodo Poljaki. Kje je še drug poslanec, da bi se enako zamoglo o njem govoriti? Naši Gorenjci smejo pač ponosni biti, da imajo tacega moža za zastopnika in da so ga tako enoglasno volili. Notranjci na se pa lepo zahvalijo svojim liberalnim voditeljem — vsaj zdaj lahko spoznajo, kam so jih mladiči tirali.

Ogri še vedno ne spregledajo, da bi se jim pokazal razloček med političnim begunom in

šega dosedanjega potovanja, zdaj imamo svoje orožje spravljeno, še svoj cepec sem pred mestom vrgel v neko grmovje, da bi me v slavnem mestu kdo ne vprašal „čemu pa to?“

Praznik Marijinega vnebovzetja: Veliki šmaren je danes; po ulicah je vse živo, kakor v Ljubljani ob uri, ko se pri lepem vremenu vsa Ljubljana vzdiguje in odhaja skozi Šiško v Dravlje, da se ondi telesno in dušno nekoliko okrepečuje! Ravno v tej uri stopamo mi na Dunaj, in ob 2. uri čez poldan sedimo že za mizo v krčmi, kajti davno že nam je odzvonilo „poldan“ — sredi v nas!

In čujte čudo! — Danes pa Janez ni imel smole, prvi sem bil jaz danes poprašal po jedi in — ha! — dobil sem jo tudi: Dva „knedeljčka“ na juhi, pa „gulaš“; tovaršema pa prijazna in postarana žena ni mogla več postreči. Včasih je že tudi „Flügelmann“ na boljem, vsaj tukaj je bilo za-me to velika dobrota. Nikdar ne bodem pozabil, da na Dunaji prva stvar, ki je razun mestnega zraka v me prišla, bila sta dva knedeljčka; toda! — ne dva, ampak — košček za koščekom, — sem bil namreč razrezal ju — kajti večji je pač bil vsakteri njiju, ko onih krompirjev eden, katerih je hlapec kar sedem h krati v usta djal in — potem še polko piskal.

Ko smo v šoli še brali „kleine Erzählungen“, (namreč v onem času, v kterem smo mi sedaj „ob-

šitarji“ — toraj že popolno odsluženi vojaki — v šolo hodili), smo brali tudi o nekem Filipu, ki je rad emoke jedel. Brž se spomnim onega hlastnega Filipa in — počasi — polagoma — mirno — „po Dunajski!“ — sem se „elegantno“ sprijaznil in združil s knedeljčkoma. Še sedaj vem, da sta bila dobra, ko bi ne bila — bi tovarša „Dunajčana“ ne bila tudi prosila za-nje! A! kaj še! — po teh dveh nista hrepenela, pač pa po drugih, ali vse je bilo že razprodano!

Zdaj toraj smo na Dunaji! Kje bomo pa spali? Ali si bodemo zopet zunaj mesta, na kmetih kje poiskali stanovanja in prenočišča kakor navadno? Tega pa ne! Zakaj zdaj smo „domá“! na svojem cilju in koncu, toraj „bomo tudi na Dunaji spali!“ In kar pri tej ženi smo poprašali po prenočišču. Že smo imeli tukaj upanje. A nemila osoda — ali pa smola — nam je pa pri tej že ostareli prijazni ženi odvzela sobo za stanovanje, ko smo se ravno ž njo pogajali za plačo; malo „glihali“ smo; že smo „zgliahali“, kar vstopi star gospod, tukaj vedni gost, kedar je na Dunaj prišel, in — „obrisali“ smo se! Nekdo nam nasvetuje „zum goldenen Lamm“, tje toraj stopimo in — dobili smo sobo in posteljo za toliko časa, dokler bomo kaj drobiža imeli. Najeli smo si sobico v najvišem nadstropji z razgledom na dvorišče in na drvarnice. To ne bo drago, smo si mi-

slili, in med dnevom sobe itak ne potrebujemo. Naj memogredé opomnim, da to leto je bila ravno za tiste dni napovedana splošna ljudska veselica v „praterji“ na čast presvitlemu cesarju ob njegovem rojstnem dnevu, zato je bilo takrat nekoliko težje dobiti stanovanj. Kakor sem pozneje slišal, je bilo po časniških poročilih takrat 20.000 tujcev prišlo. In med njimi so bili tudi trije „kranjski Dunajčani“ in v tej trojici tudi jaz, bil sem tedaj tudi jaz „in-scribiran“. Videl sem tudi univerzo, bil sem v njej, naj bi pa potem kdo zamogel meni in mojema tovaršema zaničljivo reči, da — nas nihče — še univerze ni videl! Prav brez skrbi in pošteno bi mu odgovoril jaz, da sem bil na univerzi, in sem bil tudi na Dunaji „in-scribiran“, da sem pa potem Dunaj zapustil, se vé, več bi pa taki radovednež ne smel besedice vleči iz mene, ker kmalu bi sprevidel, da sem bil „in-scribiran“ le v „cajtengah“.

Ko oddamo svojo prtljago, stopimo po mestu; do pozne noči stopamo, stopamo sicer, a tako mogočno ne, ko „Brenceljnovi“ Pavliha, in sicer zato ne, ker smo mi, pozabivši svoje marele spravili pri hišnici. — Vsi utrujeni se vlečemo že pozno v noč vsak na svojo posteljo, sv. križ in — mene ni več na Dunaji. Kje pa? V deželi počivanja.

(Dalje prih.)

navadnim anarhistom, ki ni prav nič drugega kakor ropar in morilec, toraj zavržen priprost hudo-delec. „Correspondance Hongroise“ v tem smislu tudi obsoja mednarodno pogodbo, ki ste jo sklenili Rusija in Nemčija gledé izročitve politično nevarnih ljudi, kakor so anarhisti in nihilisti. Ogri pravijo, da prostost in gostoljubnost više cenijo, kakor pa Bismarkovo prijaznost. Bismarkova država, pravijo, da pojde danes ali jutri na drobne kosce in ne bo ga več Bismarka, ki bi jo s krvjo in železom zopet zlepil, prostost se bo pa ohranila do konca sveta. Če tudi za nekaj časa v verige zakovana, si jih konečno vendar-le zdrobi in pomlajena stopi na dan iz zaduhle ječe. Ogri se zanašajo na svoje državne postave, s katerimi se nadjajo izdatno zadosti proti anarhistom braniti. Možje se vendar le utegnejo motiti in se v resnici tudi motijo, kajti anarhist ni človek, ki bi imel kaj spregleda ter bi se kaj naučil. Njegov bog je dinamit in njegov smoter denar. Očeta, matere, bratov in sester, srečne družine in javnega reda anarhist ne pozná. On je kakor gad, ki na vse strani s svojim strupenim zobom seka, dokler se mu glava ne stere. Takim ljudem gostoljubnost, ktere v nobenem oziru niti vredni niso dajati in ponujati, je pač nespametno. Tiszi se bodo oči odprle, naj bi le prepozno ne bilo, kadar bo mož spregledal, da same dosedanje državne postave ne bodo mogle niti k življenji obuditi pomorjenih ljudi, niti porušenih poslopj pozidati.

Vnanje države.

V Londonu je v najnovejšem času dinamit na dnevnem redu. Komaj so se nekoliko oddahnili od prvega strahu, ki jim je London na dveh krajih h krati pretresal, že bi se jim zopet lahko ježili lasje, ko bi Albijonci ravno tolikanj prozaični ne bili! Redarstvo je prišlo na sled precej zdatni kopici dinamita v neki bukvarni na zapadni Londonski strani. Spravljenega so imeli v sobi pri nekem človeku, ki je iz Londona zginil, kakor kavra. Čuda ni! kajti London je bil dolgo gnjezdo, kamor so se hudodelci brez razločka ali politični ali navadni morileci, požigaleci, goljufi in tatovi zatekali in je ondi vsak svoje varstvo dobil. Kar mačka rodi, miši lovi. Angleži so se v tej nadi silno goljufali, če so mislili, da bodo iz subjektov najslabše nramnosti morda celo svetnike napravili. Izgijili so nekaj iz njih, toda ravno nasprotno od tega, kar so pričakovali. Namesto svetnikov ali vsaj skesanih grešnikov izcimili so se iz te prostosti iz tega osebnega varstva zgolj zavrženi duhovi — pravi zlodeji v popolnem pomenu besede, ki hočejo s pomočjo dinamita sedanjí svet po svoje spreobrniti. Naganja jih k temu ravno to, kar spodbuja razbojnika, da nastavi popotniku nož na srce — lakomnost po tujem premoženji. Kako vse drugačni so pač ruski nihilisti v tem oziru! Kolikor je tudi v Rusiji že teklo v tem smislu prelite krvi, se vendar še niti od jedne kapljice ne more reči, da bi bila prelita iz sebičnosti, iz roparskega namena; na Ruskem se poslužujejo dinamita, ker se jim ne priznava svoboda, po kateri ondašnji rodovi že zdavnej koprú. Narava je človeku samo po sebi podarila dar prostosti, od kod toraj borba za ukradenó to darilo na Ruskem. Na Angleškem anarhisti tega ne poznajo. Boré se prav po roparskem načinu za zlato in srebro in tudi fenirji, ki so iz začetka za svoj zatiran narod dvignili oboroženo roko, pobratili so se z navadnimi roparji, z Mostovimi anarhisti, ki so pričeli hud boj s celim svetom za — bogastvo. Da taki ljudje morajo povsod le srd obuditi namesto sočutja, je samo po sebi umevno in tudi že v naravnih in pravni postavah vtemeljeno.

Francózi so vrlo politični ljudje, kadar veljá svojo slabost nasproti drugim prikrivati. Laško-angleško postopanje težje gledajo, kakor trn v peti in vendar se mu na videz sladkajo, kolikor morejo. Javno mnenje po Francoskem mu je vseskozi ugodno, če tudi je dobro znano, da v najnovejšem času Francóze niti z Angleži niti z Lahi niso najboljši prijatelji. Posebno sočutje kaže pa francoska nasebina v Kahiru laški politiki v rudečem morji; na vsak način bo nekaj škodoželjnosti pri tem, da je jel Angležem Egipt presedati in si ga drugače ne upajo v red spraviti, kakor s pomočjo Lahov. Lahi so sicer Francóze takoj iz začetka zagotovili, da jim ne mislijo nikjer po njihovih (francoskih) nasebinah škode delati, in to je morda drugi vzrok, da jim Francóze tako sočutje skazujejo. V Port-Saidu so Lahi na poti v Mesano nekoliko počivali; po naključji je bil ondi tudi francoski vojni parnik, ki je bil na poti v Tonkin. Takoj so jeli francoski mornarji z laškimi bratovščino piti in tudi po javnosti sprehajali so se laški in francoski vojaki skupaj.

Če bi bil Mahdí tolikanj razumen vojak, kakor je predrzen; če bi on svoje zmage tudi tako porabiti znal, kakor si jih hitro pridobi, bi Angležem v Sudanu neznansko predla, ker še tako pri sedanjem položaji ne morejo nič kaj prida opraviti. Ko bi Mahdí imel tako učene generale, kakoršnih je v dobrih treh tednih dva Angležem pobil, bi bil že zdavnej vse veliko-britanske vojake iz Sudana zapodil in bi se bil že davno za gospodarja oklicati dal. Gorjé pa bi bilo potem celemu orijentu, gorjé posebno Angležem v iztočni Indiji, od koder ravno sedaj mislijo nekaj batalijonov v Snakim poslati; kajti Mahdí ima jako spretné zaveznike, turške deriše, kateri so z veliko zgovornostjo po Afriki in Indiji jeli oznanovati, da je Mahdí mož božji, ki bo

zatiralec Angleže z mečem v roki iz deželá pognal, koder se Mohamedova vera razteza in kar bi jih pa še ondi ostalo, bode do poslednjega otroka pomoril. Gorjé orijentu, če se Angležem ne posreči Mahdíja in Osmana Digmo v svojo oblast dobiti; ta dva fanatika bota s pomočjo omenjenih dervišev požar in umor iz vroče Afrike zanesla tudi še v rodovitno Indijo, kjer Angleže tako radi vidijo, kakor trn v peti in verska vojska se bo vžgala, kakoršne že stoletja ni bilo. Poleg Angležev znajo opraviti dobiti tudi Francozi v Algeriji, kjer so svoje vojake skoraj da ne vse v Tonking poslali. Arabci so narod, ki prostost in neodvisnost čez vse ljubijo. Priložnost se jim ponuja, kdo vé, če ne bodo z obema rokama za njo zgrabili.

Izvirni dopisi.

Iz Notranjskega, 12. febr. Še smo skoro v jutru novega leta 1885 in neusmiljena smrt pokosila nam je troje zaslužnih dušnih pastirjev. Niso se posušile še solze po vrlém Trebanjskem dekanu, mokra solz je še gomila, ki krije Velesovskega g. župnika, že plakajo farani Logaški na grobu svojega preljubljenega pastirja Mateja Markiča — vestnega duhovnika in nesebičnega rodoljuba. Koliko je ranjki gosp. župnik delal v Logatecu v 16 letih svojega pastirovanja, naslikal nam je v lepem gnljivem govoru kaj živo preč. gosp. dr. Sterbenec, župnik Hrenovski in deželni poslanec, o pogrebu njegovem.*)

Pri svojem neumornem duhovnem trudu ni pozabil, da je sin matere slovenske. Spoštoval je nje jezik ter potegoval se za njega pravice kjerkoli je mogel. Da je bil prijatelj in dobitnik šoli, se umé.

V hiši svoji bil je dobrohoten vsem, ki so stanovali z njim; vzlasti kaplanom svojim bil je naklonjen ter delil jim z veseljem potrebnih naukov. Do vseh družih bil je prijazen in zeló gostoljuben. V družbi je bil duša nedolžne, poštene zabave; bil je vedno veselega lica — zato z radostjo pozdravljal je vsak njegovo prisotnost. Ni čuda tedaj, da z žalostnim srcem oziral se je zadnji čas vsak v njegovo upadlo obličje, vidé, da vidno hira. Bolezen nadlegovala ga je več mesecev, vedno hujše — a vso boleost prenašal je potrpežljivo, vdano v najsvetejšo voljo Božjo. Okrepčan na duši s sv. zakramenti za umirajoče zaspal je mirno v Gospodu v soboto dne 7. febr. ob 4½. uri popoldne.

V torek, dne 10. t. m., izročili smo materi zemlji njegove telesne ostanke. Mrtvaška opravila in sprevod vodil je preč. gosp. dekan M. Šlibar. Pogreb je bil veličasten, kakoršnega Logatec še ni videl in ga ne bode tako hitro. Gotovo nad 2000 ljudi je ranjkemu zadnjo čast skazovalo. Še malo trenutkov po prihodu na mirodvor in tudi telesnih ostankov ranjkega nimamo več pred seboj. Rakev položé v grob, opravijo se molitve in med petjem „Benedictus“ in „Jamica tiha“, zakrila nam je črna prst preljubljenega gospoda župnika. Srce nam se je vsem tu krčilo žalosti — tolažila nas je le zavest, da ne ločimo se od njega za vselej, da združiti se nadjamo z njim v večnosti. — Bog daj nam vsem, da v srečni!

Domače novice.

(Ranjkega dr. Janeza Gogale postne pridige), ktere je imel v stolnici l. 1883, so skoro že dotiskane in se bodo zamogle dobiti konec prihodnjega tedna. Tiska jih „Katoliška Tiskarna“, založnik pa je „Collegium Marianum“. Izdajatelju ni bil drugi namen, kakor: podati onim, ki so ranjkega poslušali in spoštovali, njegovim znancem in učencem nekaj spominek, prav primeren ravno sedaj za postni čas, zraven pa tudi opozoriti jih na „Marijanišče“, ki je dedič pa tudi pravo ljubljeno dete ranjkega očeta revežev. Dohodki namreč te knjižice, tiskane v veliki osmerki na treh polah in pol, so namenjeni temu zavodu. Dobivala se bodo v „Marijanišči“ in tudi „Kat. Bukvarni“. Naročila pismena naj se pošiljajo v „Katol. Bukvarno“ ali v „Marijanišče“. Cena 40 kr. O priliki spregovorimo še kaj več.

(Spričevala) in šolske vesti razdeljevala so se danes popoldne povodom konca prvega poluleťja.

(Bakljado) so napravili sinoči tukajšnji višegimnazijalci ob ½8 zvečer svojemu vodji, c. kr.

*) Ne zamerite, da tu malo okrajšamo, ker je bilo že marsikaj včeraj v dopisu iz Logateca rečeno. Vredn.

deželnemu šolskemu nadzorniku, dr. Smoleju, za slovo, ker mu je z današnjim dnevom potekla dóba njegovega 19letnega ravnateljstva. Dr. Smolej postal je ravnatelj za dr. Mitteisem leta 1866 in je do današnjega dne vstrajno posloval, kakor smo rekli, 19 dolgih let. Sinoči ob 7. uri jeli so se dijaki zbirati pred gimnazijo z svetilnicami in voščeniimi bakljami, ter so se ob ½8 po stolnem trgu in po Špitalskih ulicah v Franciškanske ulice pred stanovanje dr. Smolejevo podali. Spremljala jih je cela množica ljudi, ktera se je o dovršenem petji prav pohvalno izrekala. Najlepša je bila med vsemi Försterjeva „Pobratimija“, pesem za zbor s samospévom, silno teška, a prekrasna. Na čast jim moramo reči, da so jo eksaktno peli brez najmanjše skaze in jako lepo. Na vse zadnje so poslovivšemu se vodji še navdušen trikraten „živio“ zaklicali in slovesnosti je bilo konec. Nemška pesem „Mein Vaterland“, ki so jo med prvo in poslednjo slovensko vpleteli, bi se bila prav brez greha opustila, Slovenski dijaki so namreč napravili vodji podoknico, ki je tudi sam sin slovenskih starišev in vrlo dobro slovenski govori, ergo bi bili že s samimi slovenskimi opravili.

(† Jera Mesar.) Sinoči je po hudem bolehanji na Bistrici v Bohinju umrla sestra g. župnika Mesarja; pogreb bode v ponedeljek. Kdor je rajnko poznal, rad pritrdi, da je bila skrbna Marta in pobožna Marija ob enem. Bodi priporočena v spomin.

(Nemški mora znati) vsak, kdor se iz Ljubljane na Gorenjsko po železnici vozi, drugače v Ljubljani ne vé, kedaj je čas vstopiti, ako se slučajno na zvonec ne razume, kajti na Ljubljanskem južnem kolodvoru sluga še vedno edino le po nemški kliče: „Einsteigen nach Oberkrain — Tarvis — Villach“. Edino dobro in tolažljivo pri vsem tem za tiste, ki nemški ne znajo, je to, da vsaj zvonec na postaji mednarodni jezik govori, ktereга vsak razume, da je takrat treba vstopiti, kedar zapoje, kdor se misli ravno kam peljati. Naj bi bilo našim železničarjem pa mogoče zvonec tako obesiti, da bi le za nemške ušesa razumljivo pel, kdo vé, če bi Slovincem še tega ne naklonili!

(Rezervni častniki in kadetje), ki so leta 1880, 1878 in 1876 potrjeni bili, klicali se bodo letos na vojaške vaje; ob enem pa vsi oni rezervni častniki iz družih letnikov, ki so nastop dejanske službe toliko odlašali, da nimajo še sedem službenih let za seboj in konečno vsi rezervni častniki, ki še niso napravili vojaških vaj za minulo letó 1884. Trajale bode vojaške vaje za rezervne častnike in pa za tiste kadete, ki hočejo častniki postati, po štiri tedne.

(Zbolel je) g. Potrato, c. kr. okrajni sodnik v Kranji. Ker bode ondi zarad tega novega uradnika potreba, pride tje kaj po lastni prošnji c. kr. okrajne sodnije pristav gosp. Josip Hauffen iz Vipave.

(Petindvajsetletnico) praznoval je včeraj v Gorici prvostolni prošt monsignor Valusi. Sprejel je ob tej priliki mnogo vošil.

(Za v pokojene duhovnike.) Dolenje Cerovska županija išče v sporazumu s cerkveno oblastjo duhovnika, ki bi se hotel tje kaj preseliti. Opravka bi ne imel drugega, kakor ob nedeljah in zapovedanih praznikih maševati, za kar bi dobival 100 goldinarjev in prosto stanovanje z vrtom.

(10.000 goldinarjev) cesarskega denarja za pravil je poštar Uršic v Volšpergu na Koroškem. Možá so zaprli.

(„Jurij s pušo“) je zopet tukaj. Prav zanimiv in kratkočasen je. Pripravlja se na pot k volitvam.

(Poldrugi cent in deset funtov čez) vaga petletna deklica Julijana Hicke, ktera se bo te dni v Trstu za denar gledati dala. Z njo vred razpostavila se bode radovednim tudi njena sestra, ki je petletne debelice popolnoma vredna in menda primerno ravno tako težka za 18 let, kakor njena „sestrica“ za pet.

(Dobra za kašelj), pravi „Laib. Ztg.“, da je krompirjeva voda, t. j. krop, v katerem se je krompir kuhal. Napravi se tako-le: Krompir se kakor po navadi lepo umit kuhat pristavi in mora tako dolgo vreti, da je kuhan. Potem se odlije in je treba krop zopet s studenčnico na polovico zaliti, in s kandis-sladkorjem dobro osladiti, na kar mora zopet oboje skupaj zavreti. Ta voda se potem po trikrat na dan pije. Solanin, ki ga je v taki vodi posebno veliko, je tista dobrodejna substanca, ki razdražene živce potolaži in človeka celó v spanje zaziblje.

Razne reči.

— Madjarska strogost. „Sriemski Hrvat“ piše: „Kakor „Pester Lloyd“ iz Zagreba javljajo, je kr. deželna vlada s svojim odpisom naznanila predsedništvu jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, da bo akademiji prikrtila letno deželno podporo, če se bo še nadalje vtikala v politične agitacije.“ — Tudi to je znamenje časa, pristavi „Sr. Hrvat“, in človek, kteremu je do omike, prša: „Jeli tudi to eno izmed „drastičnih“ sredstev, s kterimi hoče sedanja ogerska vlada na Hrvaškem vkrotiti vsako nji nasprotno mišljenje?“

— Sušica na Dunaji. Kako rapidno deluje sušica po širnem svetu, vzlasti pa po velikih mestih, nam strašno kažejo velike številke umrlih, ktere pokončá ta do sedaj še vedno skoraj neozdravljiva bolezen. Ako vzamemo Dunaj samo za desetletje 1873—1882, in sicer samo Dunajsko občno bolnišnico, dobimo ogromno število 10.172, kolikor jih je ondi umrlo za sušico, med tem, ko jih je na tej bolnišnici bilo vzprijeto 18.096; umrlo jih je torej 51:2 odstotkov. Toda uvaževati moramo pri tem, da na sušici bolni dolgo časa ne poznajo svojega pogubnega stanja, da jih pa tudi veliko v domači skrbi hira, ne da bi šli v bolnišnico. Dr. Hofmann je naračunal, da se število jetičnih na Dunaji silno množi; že samo l. 1882 je znašalo isto nad 10.000 ljudi. Te številke grozno govoré in na glas vpijejo, da naj se v zdravniških krogih z vsó silo jamejo gibati, da zastavijo kolikor mogoče pot temu pogubnemu teku.

— Kakovi so škofje Londonski? V Londonu je umrl protestantski škof dr. Jakson. Njegovi dohodki so znašali dve velikanski palači, 10.000 funtov Sterlingov in 100 manjših posestev, kterim je bil patron. In ta „ubogi škof“ je v resnici kupčeval s svojimi dohodki. Svojih osem hčerá je pomozil z osmimi kaplani; vsakemu izmed njih pa je dal grofovsko doto. To so bila največja njegova dela!

— Beraška zvitost. V lopi Kazanske stolne cerkve se navadno shaja največja sodrga. Berači, capini, ničemne ženske in sploh vse, kar spada pod stroko beračev in postopačev. Tu pa je policija menila, da ima dolžnost posredovati pri tej druhalin in je sklenila nekega dné, ko so zopet stali na omenjenem mestu, jih razgnati. To je imelo tudi svoj učinek. Na vse strani so se vili in suvali; med gnječo pa je bila tudi raztrgana žena, nesoča na rokah v capah zavito dete. Vsa v sapi biti pred policajnim stražnikom; ko pa pride do Katarinskega nabrežja, razvije cunje in — vrže dete v vodo. Na to pa urno izgine. Ljudje pri tem strašnem pogledu vsi izven sebe, hité k vodi, da bi morda še rešili nedolžnega črvčka, a groza se jim spremeni v smeh, ko vidijo mestu utopljenega deteta — navadno brezovo poleno.

Poslano.

V novejših časih se nahaja po časnikih več reči, o kterih duhovnik ne more niti govoriti niti molčati. Kaj toraj? Dovolite, g. urednik, da jih samo omenimo — naj svet saj vidi in vé taktiko tako zvanih liberalcev. Te baže je:

Dopis „iz Podsmreke“ („Slov. Nar.“ št. 31.) res pravi dopis izpod smreke. Čudna zmes resnice in neresnice; prilizovanja in sumničenja. Mislimo, da je gosp. župniku, kterega vsi dobro poznamo in čislamo, s takimi dopisi in na takem kraju, jako malo vstreženo. Dopisa, kakor rečeno, ne moremo na drobno presojevati zaradi lahko umljivih vzrokov; toliko pa rečemo: Večkrat kakor človek dopis prečita, bolj strupena in hinavska se mu razodeva njegova vsebina. Dopisnik mora biti jako neveden in neotesan človek ali pa jako hudoben, vsekako mu pa časti ne dela. Si tacuisses...!

Enake baže je kritika o životopisu r. knezoškofa dr. Pogačarja („Slovan“ št. 3), naj bila bi tudi res iz duhovenskih krogov. Tudi tu se kritikar vtika v njemu nerazumljive reči, bodi-si iz nevednosti, bodi-si iz hudobne volje. Nam so razmere popolno znane že več kakor 40 let, ko kritikarja znabiti še na svetu ni bilo; da pa nepoklicanemu kritikovalcu na tem polji ne moremo slediti, se umé samo po sebi. Čudno je res, da dandanašnji liberalni svet več ne razloči in ne umé, kaj se spodobi, komu je s tem pomagano itd., ampak kvasi le brez premislika, ter prodaja svojo nedosegljivo modrost (?), da se poslednjič solnči — na škandalu! Sapienti pauca.

Več duhovnikov.

Telegrami.

Dunaj, 14. febr. Časniki so prinesli razprave, da predsednik deželne višje sodnije v Gradcu ni izvršil odloka pravodnega ministra tikajočega se naprave sodniškega izpita v slovenskem jeziku. „Fremdenblatt“ pravi, da

vé iz gotovega vira, da je to popolnoma neresnično, ker se je omenjeni odlok poslal predsedništvu sodniških dvorov v Celji, Ljubljani, Rudolfovem in Celovci z opazko, da naj se objavi avskultantom, ki niso še dotične skušnje napravili.

Filadelfija, 14. febr. Pogorela je hiša za uboge blazne z 28 ljudmi vred.

Tujci.

12. februarja.

Pri **Matičih**: Albrecht Pleiss, trgovec, iz Remscheida. — Peterka, Freutag, Wester in Werling, trgovci, z Dunaja. — Drexler, zasebnik, z Dunaja. — Morie Müller, c. k. stotnik, s soprogo, iz M. Vassarhelya. — F. Hammerer, trg. pot., iz Trsta. — Gorup, zasebnik, s sinom, iz Reke. — Hofmann, trgovec, iz Kočevja.

Pri **Stonu**: Arnold Färber, trgovec, z Dunaja. — Viljem Fischer, trgovec, z Dunaja. — Haumeder, c. k. polkovnik, iz Gradea. — Globočnik, trgovec, iz Kranja.

Pri **Južnem kotodvoru**: Josip Bartl, trgovec, iz Reischdorf. — Andr. Novakovič, vinski kupec, iz Hrvaškega. — Adolf Goriup, trg. pot., iz Gorice.

Umrli so:

11. febr. Janez Medic, hlapec, 34 let, ulice na Grad št. 12, otrpnjenje srea. — Milan Žan, natakarev sin, 11 dni, Resljeva cesta št. 18, božjast.

V bolnišnici:

10. febr. Marija Valantič, gostija, 51 let, srčna napaka.

Zahvala.

Vsled srbrne poroke, ktero slovesno danes obhaja prebogarodni gospod Albert Samassa, je meni za razdelitev med uboge v revni hiši izročil 25 gld.

V imenu obdarovaneh sirot izrekam presrečno zahvalo; Bog ohrani in poverni dobrotniku tisočkrat.

K. Lahajner,

nadzornik revne hiše.

Zahvala.

Odbor tukajšnjega bralnega društva je sklenil napraviti veselico s tombolo, ker pa društvo nima premoženja, zložili so gg. odborniki in nekteri udje nekaj denarja, da so omogočili veselico. Čisti dohodek so pa namenili v prid revne šolske mladine.

Da je bila veselica dobro obiskovana, in da se je dovoljno izvršila, kaže to, da mi je danes predsednik društva g. Jakob Meden, izročil 30 gl. kot čisti dohodek veselice, da za to svoto nakupim pisalne priprave, kakor tudi beril in računic za revne šolske otroke.

Gospodje, ki so v ta namen kaj darovali, so naslednji: Jakob Meden, Josip Meden, Josip Škrl in Anton Vidmar — iz Begunj; Janez Švigelj iz Selškega; Janez Turšič iz Bezovljaka; Anton Švigelj s Kožljeka; Josip Milavec iz Cérknice in Franjo Malavašič z Vrhniko.

Vsem gg. darovalcem, kakor sl. odboru bralnega društva za ta velikodušni dar se zahvaljujem v imenu revne šolske mladine najiskrenejše. Bog plati!

V Begunjah pri Cérknici, 12. februarja 1885.

Josip Žirovnik,

učitelj.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. februarja

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 30 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 85 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 10 „
Akcije avstr.-ogerske banke	864 „ — „
Kreditne akcije	303 „ 30 „
London	123 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 80 „
Francoski napoleond.	9 „ 77 1/2 „
Nemške marke	60 „ 40 „

Od 13. februarja.

Ogerska zlata renta 6%	— gl. — kr.
„ 4%	98 „ 40 „
„ papirna renta 5%	94 „ 15 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 107 „ 50 „
Länderbanke	104 „ — „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	568 „ — „
„ državne železnice	306 „ 80 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	214 „ 75 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 127 „ — „
4% „ „ 1860	500 „ 137 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 174 „ — „
„ 1864	50 „ 172 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 178 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 50 „

Min

v Dulah pod Čatežem,

znan pod imenom: „cerkven malen“; sedaj ves nov, pri kterem sta dva travnika in velika, dobra njiva, se daje v najem. Dražba za to bo 9. marca 1885 v farovži pri sv. Križi poleg Turna. Tukaj zamore tudi vsakdo natančneje pogoje zvedeti.

Župnijski urad pri sv. Križi

12. svečana 1885.

(1)

J. Marolt.

Lapajnetova

Zgodovina štajerskih Slovencev,

cena 1 gld. 20 kr.,

dobiva se v Ljubljani pri knjigovezu Dežmanu in v „Katoliški Bukvarni“.

(3)

V nobeni hiši naj ne primanjkujejo sledeča

poskušena zdravila.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Piccolijeva esenca za želodec.

Ta esenca je narejena iz rož, in je zato tako pri-ljubljena, ker je ozdravila že mnogo tisoč ljudi, kar se vidi iz pohvalnih pisem in zdravniških spričal, ki jih izdelovatelj dobiva.

To zdravilo pomaga pri boleznih v želodeci in v trebuhu, ozdravi krč in ščipanje v črevesu, prehodno in trebušno mrzlico, zaprtje, hemoroidje, zlatenico, glavobol itd., ter je najbolje zdravilo za otroke zoper gliste. Steklenica 10 kr., kdor jih več vzame dobi ceneje.

Najboljše in najvplivnejše pravo norveško pomuhljevo jetrno olje proti mramorici, rhabitisi, pljučenici, kašlju itd. Steklenica 60 kr.

Pastile santoninske; izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica po 10 kr., 100 koščekov 60 kr. 1000 koščekov 5 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučenici, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Prave od Nj. c. kr. Veličanstva cesarja Jožefa II. privilegirane **kričistilne kroglicke** od lekarne **Pserhofer na Dunaji**. Škatljica 21 kr., jeden zavoj s 5 škatljicami 1 gld. 50 kr.

P. n. občinstvo se svari proti ponarejanju teh kroglic.

Zeliščni prsni sirop,

pripravljen od G. Piccoli-ja, lekarja pri Angelju v Ljubljani, na Dunajski cesti. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim vspehom proti vsem prsnim in pljučenim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odrašeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlicice.

Ne zamenjati z rudečim sokom, kterega pod tem imenom prodajajo. **Pravi sok mora temno rudeč biti.** Steklenica 36 kr.

Salicilna ustna voda,

in salicilni zobni prah lekarja G. Piccoli-ja v Ljubljani vzdržuje dober duh v ustih in ohrani zdrave zobe, okrepča čeljusti in je najbolje sredstvo zoper kostna gnjiloba in vse zobne ustne in vratne bolezni. — Vzame se pol žličice na pol kozarca vode za izplakniti usta po jedi, ali pa nekaj kapljic na mokro zobno krtačico, za čiščenje zob in čeljusti. Steklenica salicilne ustne vode 40 kr., 1 škatljica salicilnega zobnega praha 25 kr.



Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmi-raj svežna za dobiti v lekarni G. Piccoli-ja pri Angelju v Ljubljani, Du-najska cesta. Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska. (12)

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,
izdelovalec cerkvenega orodja
in posode,
v Ljubljani,
Sv. Petra cesta šte. 27.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkve-nim predstojnikom priporočá svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po no-vih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, roman-skem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za ban-dera in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, ka-koršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebreno; strelovodi, ker morajo večkrat pozlateni biti, bodo v ognju po-zlateni.

Naročena dela izvršujejo se v vsa-koršnem zlogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki cení.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano. (14)